

**RAADGEVENDE
INTERPARLEMENTAIRE
BENELUXRAAD**

12 juni 2009

ANTWOORD

**van het Comité van Ministers op de
Aanbeveling inzake de gezamenlijke acties
tot verwijdering (02.12.2006, doc. 759/1)**

**CONSEIL INTERPARLEMENTAIRE
CONSULTATIF
DE BENELUX**

12 juin 2009

REPONSE

**du Comité de ministres à la recommandation
en matière d'actions communes
d'éloignement (02.12.2006, doc. 759/1)**

Het Comité van Ministers dankt de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad voor de «Aanbeveling inzake de gezamenlijke acties tot verwijdering» (eenparig aangenomen ter plenaire vergadering van 2 december 2006).

1. Het Comité van Ministers wenst te onderstrepen hoeveel belang het hecht aan de huidige samenwerking tussen de Benelux-landen inzake terugkeer van illegalen en overname.

Deze samenwerking is gebaseerd op instrumenten die zowel in EU-verband als in Benelux-verband tot stand zijn gekomen.

2. Op Europees niveau bestaat er sinds 2004 een Beschikking van de Raad¹ die tot doel heeft een wettelijk kader in het leven te roepen voor de organisatie van deze gezamenlijke vluchten door een aantal basisprincipes vast te stellen. Deze Beschikking beschrijft op hoofdlijnen de respectieve taken en verantwoordelijkheden van de organiserende en deelnemende lidstaat. Bij deze Beschikking gaat een bijlage getiteld «Gemeenschappelijke richtsnoeren voor veiligheidsvoorzieningen voor gezamenlijke verwijdering door de lucht». Dit document omvat gemeenschappelijke richtsnoeren over alle belangrijke zaken, gaande van de voorbereiding van de verwijdering tot het contact met de lokale autoriteiten bij aankomst, en vormt derhalve een referentiekader ingeval van organisatie van gezamenlijke vluchten (cfr. artikel 7). Dit document is niet bindend.

3. Een nadere uitwerking van deze richtsnoeren vormt het Benelux-Protocol betreffende de gemeenschappelijke richtsnoeren voor veiligheidsvoorzieningen voor gezamenlijke verwijdering door de lucht. Dit protocol is mede gebaseerd op de Benelux-Beschikking M/P (67) 1 van 28 juni 1967 betreffende de verwijdering en de overname van personen. Op grond van deze Beschikking zijn de Benelux-landen er tevens mee akkoord gegaan toestemming tot doorreis te verlenen van derdelanders tegen wie in een Benelux-land een maatregel

¹ Beschikking 2004/573/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake het organiseren van gezamenlijke vluchten voor de verwijdering van onderdanen van derde landen tegen wie individuele verwijderingsmaatregelen zijn genomen van het grondgebied van twee of meer lidstaten, PB L 261 van 06.08.2004, blz. 28-35.

Le Comité de ministres remercie le Conseil interparlementaire consultatif de Benelux pour la «Recommandation en matière d'actions communes d'éloignement» (adoptée à l'unanimité lors de la séance plénière du 2 décembre 2006).

1. Le Comité de ministres tient à souligner l'importance qu'il attache à la coopération actuelle entre les pays du Benelux en matière de retour des illégaux et de réadmission.

Cette coopération est basée sur des instruments élaborés tant dans le cadre de l'UE que du Benelux.

2. Au niveau européen, il existe depuis 2004 une Décision du Conseil¹ qui vise à donner un cadre légal à l'organisation de ces vols conjoints, en énonçant quelques principes clé. Cette décision définit de manière très générale, les tâches et responsabilités respectives de l'Etat membre organisateur et de l'Etat membre participant. Cette décision est accompagnée d'une annexe intitulée «Orientations communes sur les mesures de sécurité à prendre pour les opérations communes d'éloignement par voie aérienne». Ce document contient des orientations communes qui abordent toutes les questions importantes, depuis la préparation de l'éloignement jusqu'au contact avec les autorités locales à l'arrivée, constituant ainsi un cadre de référence dans le cas de l'organisation des vols en commun (cf. article 7). Ce document n'est pas contraignant.

3. Le Protocole Benelux relatif aux orientations communes sur les mesures de sécurité à prendre pour les opérations communes d'éloignement par voie aérienne constitue une mise en œuvre plus détaillée de ces orientations. Ce protocole est également basé sur la Décision Benelux M/P (67) 1 du 28 juin 1967 relative à l'éloignement et à la reprise de personnes. Sur base de cette Décision, chacun des pays du Benelux permettra le transit par son territoire des ressortissants de pays tiers faisant l'objet d'une mesure d'éloignement dans un autre

¹ Décision 2004/573/CE du Conseil du 29 avril 2004 relative à l'organisation de vols communs pour l'éloignement, à partir du territoire de deux Etats membres ou plus, de ressortissants de pays tiers faisant l'objet de mesures d'éloignement, JO L 261 du 06.08.2004, pp. 28-35.

tot verwijdering is genomen, in die gevallen dat de verwijdering op deze wijze zo snel en eenvoudig mogelijk kan worden uitgevoerd.

4. Dit protocol dat is ondertekend door de Benelux-partners op 6 juli 2004, betekent een uitwerking van bovengenoemde richtsnoeren bij de Beschikking van de Raad. Het verduidelijkt tevens bepaalde werkwijzen in de Benelux en maakt de samenwerking tussen de drie Partners zichtbaarder. Het Protocol kan echter niet worden beschouwd als rechtsgrondslag voor het beantwoorden van de verantwoordelijkheidsvraag, in casu welke partij verantwoordelijk is indien zich bij de effectuering van de gezamenlijke verwijderingsactiviteit incidenten zouden voordoen.

5. De vraag is evenwel of dit kader in Benelux-verband verder dient te worden uitgewerkt. Hoewel de Benelux een evident kader vormt voor een dergelijke praktische samenwerking, bestaat soortgelijke samenwerking ook en in toenemende mate met andere Lidstaten van de EU.

Het bij het Verdrag van Prüm ingestelde regionale kader vormt in dit verband een overlegorgaan waar de kwestie van de gezamenlijke vluchten eveneens aan de orde wordt gesteld. Het lijkt daarom aangewezen de kwesties rond juridische verantwoordelijkheid op het niveau van de Europese Unie te bevorderen en niet op dat van de Benelux verder te regelen. Het vraagstuk is reeds aan de orde gesteld in EU-verband, maar is vooralsnog niet formeel op de agenda geplaatst. Gelet op de veralgemening van de praktijk van gezamenlijke vluchten, dient het tot stand komen van een wettelijke kader voor deze acties in EU-verband verder te worden gestimuleerd.

6. Gezien de reeds bestaande Benelux-afspraken met betrekking tot gezamenlijke vluchten en het feit dat de kwestie bovendien de samenwerking tussen de Benelux-partners ontstijgt, acht het Comité van Ministers het creëren van een verdergaand gemeenschappelijk juridisch kader voor alleen de Benelux-partners thans niet aangewezen.

pays du Benelux si telle est la façon la plus rapide et la plus simple d'effectuer l'éloignement.

4. Ce protocole qui a été signé par les Partenaires Benelux le 6 juillet 2004 implique une mise en œuvre des orientations susmentionnées contenues dans la Décision du Conseil. Il précise par ailleurs certaines méthodes de travail à suivre dans le Benelux et rend plus visible la coopération entre les trois Partenaires. Le protocole ne peut toutefois être considéré comme une base juridique pour la réponse à la question relative à la responsabilité, en l'occurrence la responsabilité de chaque partie en cas d'incident lors du déploiement de l'activité d'éloignement commune.

5. La question se pose toutefois si ce cadre doit être élaboré dans le contexte du Benelux. Bien que le Benelux constitue un cadre évident pour une telle coopération pratique, celle-ci existe aussi de manière croissante avec d'autres Etats membres de l'UE.

Le cadre régional créé par le Traité de Prüm constitue d'ailleurs une autre enceinte où est évoquée la question des vols conjoints. Aussi semble-t-il indiqué de promouvoir l'examen des questions liées à la responsabilité juridique au niveau de l'Union européenne, et non de les régler de manière encore plus poussée au niveau du Benelux. La question a déjà été évoquée dans le cadre de l'UE, sans toutefois être inscrite formellement à l'ordre du jour jusqu'à présent. Vu la généralisation de la pratique des vols conjoints, il convient de continuer à stimuler l'élaboration d'un cadre légal pour ces opérations dans le cadre de l'UE.

6. Vu les arrangements Benelux déjà existants concernant les vols conjoints et compte tenu du fait que la question dépasse en outre le cadre de la coopération entre les Partenaires Benelux, le Comité de ministres ne juge actuellement pas indiqué de créer un cadre juridique commun plus poussé entre les seuls Partenaires Benelux.

7. Gelet op het voorgaande kan het Comité van Ministers dan ook Aanbeveling 759/1 2006 niet ondersteunen en stelt voor dat vanuit de Benelux erop wordt aangedrongen dat dit punt, in het kader van de Raadswerkgroep Migratie/Verwijderingen, door de Raad van de EU op de agenda wordt geplaatst. De RWG/Migratie en Verwijderingen zou een dergelijk voorstel moeten bespreken en verder uitwerken.

7. Eu égard à ce qui précède, le Comité de ministres ne peut dès lors pas appuyer la Recommandation 759/1 et propose que le Benelux insiste pour que ce point soit inscrit par le Conseil de l'UE à l'ordre du jour du Groupe de Travail du Conseil Migration / Eloignements. Ce Groupe de Travail devrait examiner et développer une telle proposition.